

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις»

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια διαρκή επιτροπή, αναμορφώνεται το νομικό πλαίσιο το οποίο διέπει την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 1), κύριο στόχο του Νσχ αποτελεί «η δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ενίσχυση της ελληνικής κτηνοτροφίας με την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και τη θέσπιση κινήτρων για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων».

Δια του παρόντος επιχειρείται η ενοποίηση, επικαιροποίηση και απλούστευση της νομοθεσίας που διέπει τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, και η εξυγίανση και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος αδειοδότησης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων, με σκοπό τη δημιουργία φιλικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και του υγιούς ανταγωνισμού στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Το Νσχ αποτελείται από είκοσι ένα (21) άρθρα.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Νσχ, μεταξύ άλλων, προσδιορίζεται η έννοια των βασικών όρων οι οποίοι χρησιμοποιούνται στο κείμενό του, όπως η έννοια του όρου «κτηνοτροφική εγκατάσταση» και «Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή». Ως Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή (Α.Α.Α.) ορίζεται η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εντός των ορίων της οποίας είναι εγκατεστημένη η κτηνοτροφική μονάδα (άρθρο 1). Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες (πρώτη, δεύτερη και τρίτη) αναλόγως προς το είδος της κατασκευής

και τη μορφή τους, ενώ η κατάταξή τους αναλόγως προς τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον καθορίζεται σε σχέση με τη δυναμικότητά τους, σύμφωνα προς το άρθρο 1 του ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», και την υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Β' 21/13.01.2012) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το Άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Φ.Ε.Κ. Α' 209/2011)» (άρθρο 2).

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας (Α.Α.Α.), και με τις διατάξεις του άρθρου 4 συνιστάται εκ νέου τριμελής επιτροπή σταυλισμού και καθορίζονται οι σύνθεση και οι αρμοδιότητές της. Σημειώνεται ότι οι δευτεροβάθμιες επιτροπές σταυλισμού, οι οποίες συνεστήθησαν διά της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 1579/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3698/2008 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3955/2011, καταργούνται (βλ. άρθρο 19 παρ. 1. ΣΤ) του παρόντος).

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις θέσεις στις οποίες μπορούν να ιδρυθούν και να λειτουργήσουν οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, την ελάχιστη απαιτούμενη έκταση γηπέδου για την εγκατάστασή τους, τις ελάχιστες αποστάσεις που απαιτούνται μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, και τον τρόπο μέτρησης των αποστάσεων αυτών (βλ. σχετικά το Παράρτημα του άρθρου 20 του Νσχ), με τις διατάξεις δε του άρθρου 6 καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης άδειας εγκατάστασης όλων των κατηγοριών κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 ρυθμίζεται το ζήτημα της τροποποίησης ή μεταβίβασης των αδειών εγκατάστασης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και το θέμα της συστέγασης των κτηνοτροφικών μονάδων στην ίδια εγκατάσταση, με τις διατάξεις του άρθρου 8 προβλέπεται η προσωρινή διακοπή λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης σε περίπτωση γεγονότων ανωτέρας βίας, ενώ με το άρθρο 9 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διενέργεια διοικητικών, υγειονομικών και επιτόπιων ελέγχων. Με τις διατάξεις του άρθρου 10 προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις και τα μέτρα που επιβάλλονται στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες εξεικονούνται, αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης, μέχρι την οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας και την ανάκληση της σχετικής άδειας. Περαι-

τέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 11 προβλέπεται η άσκηση «ειδικής διοικητικής ένστασης» κατά των οριστικών αποφάσεων της Α.Α.Α. με τις οποίες χορηγούνται άδειες προέγκρισης εγκατάστασης ή εγκατάστασης, ή απορρίπτονται αιτήσεις για τις δραστηριότητες που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, καθώς και κατά των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται οι οριζόμενες στο Νσχ διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα. Με τις διατάξεις του άρθρου 12 προβλέπεται η δημιουργία και τήρηση ηλεκτρονικού Μητρώου κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με τις διατάξεις του άρθρου 13 ρυθμίζονται θέματα αδειοδότησης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε δάση, δασικές ή δημόσιες εκτάσεις με άδεια του αρμόδιου Δασάρχη. Στο άρθρο 14 περιλαμβάνονται μεταβατικού χαρακτήρα διατάξεις για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις όλων των κατηγοριών οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος λειτουργούν χωρίς άδεια εγκατάστασης. Τίθεται προθεσμία τριών (3) ετών για τη λήψη άδειας εγκατάστασης και ρυθμίζονται θέματα αυθαίρετων κτηριακών εγκαταστάσεων κτηνοτροφικών μονάδων, ένταξης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε επιδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.. Με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με την έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων, μεταξύ άλλων, θεμάτων που αφορούν την εγκατάσταση μονάδων εκτροφής σκύλων ή άλλων ζώων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας εντός στρατιωτικών μονάδων ή αεροδρομίων, την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων ή ανεμογεννητριών σε κτηνοτροφικές μονάδες, για κατανάλωση αποκλειστικώς εντός των μονάδων και για τον σκοπό της εν λόγω δραστηριότητας, και την ένταξη γουνοφόρων ζώων στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις. Με τις διατάξεις του άρθρου 17 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διαχείριση ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων (αιγοπρόβατα και βοοειδή) τα οποία βρίσκονται εκτός της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης του ιδιοκτήτη τους. Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση με κοινή υπουργική απόφαση θεμάτων που αφορούν την εμπορία ζώντων ζώων σε υπαίθριες αγορές, τις εγκαταστάσεις, τους χώρους παραμονής τους, τους υγειονομικούς όρους που πρέπει να πληρούν τα προς πώληση ζώα κ.λπ..

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 5, 6, 7 και 17

Στο κείμενο του Νσχ, εκτός του όρου «κτηνοτροφική εγκατάσταση» χρησιμοποιείται και ο όρος «κτηνοτροφική εκμετάλλευση» (βλ. άρθρα 5 παρ. 3, 6 παρ. 3.γ), παρ. 3.γ) δδ), παρ. 4.γ), παρ. 4.γ) δδ) και παρ. 8, και 17 παρ. 1, παρ. 3, παρ. 5 και παρ. 7). Δεδομένου ότι στο άρθρο 1 του Νσχ διατυπώνεται

ο ορισμός του όρου «κτηνοτροφική εγκατάσταση», θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να περιληφθεί και ο ορισμός της έννοιας του όρου «κτηνοτροφική εκμετάλλευση».

2. Επί του άρθρου 6 παρ. 4 και 5

Συμφώνως προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις της παρ. 4, «Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της δεύτερης και τρίτης κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 2, πριν από την άδεια εγκατάστασης απαιτείται άδεια προέγκρισης εγκατάστασης, για τη χορήγηση της οποίας απαιτείται κατάθεση φακέλου με τα εξής δικαιολογητικά: (...), β) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες Α΄ και Β΄ του ν. 4014/2011: αα) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Α΄ του ν. 4014/2011, Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), σύμφωνα με τα άρθρα 2 έως 4 του πιο πάνω νόμου, η οποία διαβιβάζεται από την ΑΑΑ στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή (...).».

Εν συνεχεία, κατά την παρ. 5α), «Για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης της δεύτερης και τρίτης κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος, ο ενδιαφερόμενος υποβάλ[λ]ει αίτηση στην ΑΑΑ (...) η οποία συνοδεύεται από: αα) Άδεια προέγκρισης εγκατάστασης (...). Η ΑΑΑ ζητεί από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), όταν αυτή απαιτείται σύμφωνα με το ν. 4014/2011, την οποία επισυνάπτει στην ανωτέρω αίτηση του ενδιαφερομένου φορέα. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 2 του ως άνω νόμου [διά της οποίας παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης, εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του ανωτέρω νόμου, με την οποία θα καθορίζονται προδιαγραφές για το περιεχόμενο της Α.Ε.Π.Ο. αναλόγως προς το είδος του έργου ή της δραστηριότητας], δεν υφίσταται υποχρέωση επισύναψης ΑΕΠΟ».

Παρατηρείται το εξής: κατά τη διατύπωση των ανωτέρω ρυθμίσεων, ενώ υποβάλλεται Μ.Π.Ε., δεδομένου ότι η χορήγηση άδειας για σχέδια δημόσιων και ιδιωτικών έργων που μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον πρέπει να γίνεται μόνο μετά από προηγούμενη εκτίμηση των επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν αυτά τα σχέδια στο περιβάλλον (βλ. άρθρο 2 παρ. 1 της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, του Συμβουλίου, της 27.6.1985, όπως ισχύει, υ.α. υπ' αριθμ. 1958/13.01.2012, όπ. π., για την κατάταξη έργων σε κατηγορίες και άρθρο 10 του ν. 4014/2011 για τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για έργα και δραστηριότητες σε περιοχές που έχουν ε-

νταχθεί στο δίκτυο Natura 2000, η οποία προβλέπει και ειδική οικολογική αξιολόγηση, αυτοτελώς ή ως τμήμα της ΜΠΕ), δεν απαιτείται, εν συνεχεία, σχετική απόφαση, μέσω της έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής, στην οποία έχει διαβιβασθεί η Μ.Π.Ε., εφόσον δεν έχουν καθορισθεί, εν τω μεταξύ, προδιαγραφές για το περιεχόμενο της Α.Ε.Π.Ο.. Με την Α.Ε.Π.Ο. επιβάλλονται, ιδίως, όροι για την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων ή την επανόρθωση ή την αποκατάσταση του περιβάλλοντος από την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, συμφώνως προς την αρχή της πρόληψης.

Υπό το φως των ανωτέρω, προβληματισμός μπορεί να ανακύψει ως προς το κατά πόσον η Α.Α.Α. θα δύναται να ασκήσει τις αρμοδιότητες που τις ανατίθενται δυνάμει της παρ. 5β) του εν λόγω άρθρου, στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες, λόγω μη έκδοσης της υπουργικής απόφασης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011, δεν υφίσταται δυνατότητα ούτε υποχρέωση επισύναψης Α.Ε.Π.Ο..

3. Επί του άρθρου 6 παρ. 3.γ), 4.γ) και 4.δ)

Με τις διατάξεις των παρ. 3.γ) και 4.γ) του παρόντος προβλέπεται ότι, για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης της πρώτης, της δεύτερης και της τρίτης κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 2, απαιτείται κατάθεση φακέλου με τα οριζόμενα δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του ενδιαφερόμενου φορέα, ή του μηχανικού ή του γεωτεχνικού οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό του, ότι η εκμετάλλευση λειτουργεί συμφώνως προς τις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δημόσιας υγείας, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων κ.λπ..

Σημειώνεται ότι στην Αιτιολογική Έκθεση επί του παρόντος άρθρου παρατίθενται οι σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, καθώς και την υγιεινή και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων ζώων διατάξεις, όπως και ειδικές διατάξεις περί ελαχίστων αποστάσεων μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, οι οποίες πρέπει να τηρούνται κατά τη λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, όπως πρέπει και να περιλαμβάνονται στις ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις.

Υπό το φως των ανωτέρω, για λόγους σαφήνειας και εφαρμογής της διάταξης, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να περιληφθούν στο κείμενο των παρ. 3.γ) και 4.γ) του προτεινόμενου άρθρου οι ειδικότερες διατάξεις, η τήρηση των οποίων βεβαιώνεται με τις εν λόγω υπεύθυνες δηλώσεις, ή να προβλέπεται σχετική ενημέρωση των ενδιαφερομένων από την Αρμόδια Αδειοδο-

τούσα Αρχή.

Περαιτέρω, στο τρίτο εδάφιο της προτεινόμενης παρ. 4.δ) ορίζεται ότι «Η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και όχι πλέον των τριών μηνών από τη χορήγησή της».

Εν προκειμένω, η φράση «και όχι πλέον των τριών μηνών από τη χορήγησή της» αναφέρεται, προφανώς, στη χορήγηση της άδειας προέγκρισης εγκατάστασης.

4. Επί του άρθρου 6 παρ. 3.γ), 4.γ) και 4.δ)

Στην προτεινόμενη διάταξη, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να απαλειφθεί, προ του όρου «δίκτυο Natura 2000», ο επιθετικός προσδιορισμός «κοινοτικό» ως περιττός.

5. Επί του άρθρου 8 παρ. 3

Στην προτεινόμενη διάταξη, μετά τις λέξεις «Περιβάλλοντος, Ενέργειας» πρέπει να προστεθούν οι λέξεις «και Κλιματικής Αλλαγής».

6. Επί του άρθρου 9 παρ. 2

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι: «Μετά από απόφαση της ΑΑΑ ή του αρμοδίου για το έκτακτο γεγονός Υπουργού, διακόπτεται η λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης από τα όργανα της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών ή από τις ίδιες τις αστυνομικές αρχές, με τη σφράγιση του παραγωγικού εξοπλισμού της εγκατάστασης ή σε περίπτωση αποθήκης ή επικινδύνων εγκαταστάσεων με τη σφράγιση αυτών, χωρίς προηγούμενη ακρόαση των εκπροσώπων της επιχείρησης, για ορισμένο χρόνο, που μπορεί να παραταθεί για όσο διάστημα διαρκεί το έκτακτο κι απρόβλεπτο γεγονός που επέβαλε τη σφράγιση».

Σχετικώς σημειώνεται ότι το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης συνίσταται στη δυνατότητα του διοικουμένου, πριν από την έκδοση δυσμενούς για αυτόν ατομικής διοικητικής πράξης (ΣτΕ 3609/2009), να διατυπώσει τις απόψεις του, μετά από σχετική κλήση του από το αρμόδιο διοικητικό όργανο. Το εν λόγω δικαίωμα κατοχυρώνεται από το άρθρο 20 παρ. 2 του Συντάγματος, και η άσκησή του ρυθμίζεται από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, άρθρο 6) (βλ., σχετικώς, Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τόμος 1, 2010, σελ. 165-168). Εξαίρεση από την υποχρέωση για την προηγούμενη κλήση του διοικουμένου σε ακρόαση δύναται να υφίσταται, μεταξύ άλλων, για λόγους αποτροπής κινδύνου, επείγουσας ανάγκης ή λόγω επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος (ΣτΕ 2250, 2252/1985,

1071/1975, 571/1989, 39/1986) (βλ., σχετικώς, Α. Τάχου, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, τόμος 1, 2010, σελ. 618-622).

7. Επί των άρθρων 11 και 3 παρ. 2

Με την προτεινόμενη διάταξη, υπό τον τίτλο «Δυνατότητα ένστασης», ορίζεται ότι «Κατά των αποφάσεων της ΑΑΑ με τις οποίες χορηγούνται άδειες προέγκρισης εγκατάστασης ή εγκατάστασης ή απορρίπτονται αιτήσεις για τις δραστηριότητες που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς επίσης και κατά των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10, χωρεί ειδική διοικητική ένσταση του ενδιαφερομένου στην Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), η οποία και αποφασίζει αμετακλήτως εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός».

Επίσης, συμφώνως προς την παρ. 2 του άρθρου 3 του Νσχ, προβλέπεται ότι «Οι αποφάσεις της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας υπόκεινται στην ένσταση του άρθρου 11».

Εν προκειμένω, ο επιθετικός προσδιορισμός «ειδική διοικητική», όσον αφορά τη θεσιζόμενη ένσταση, παραπέμπει στην ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 25 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999), κατά την οποία το αρμόδιο διοικητικό όργανο εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της πράξης, οπότε μπορεί να την ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει, ή να τροποποιήσει την προσφυγή, και όχι και την ουσία της υπόθεσης, όπως, π. χ., στην ενδικοφανή προσφυγή.

Υπό το φως των ανωτέρω, για λόγους ορολογικής συνέπειας, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να γίνεται λόγος στις προτεινόμενες διατάξεις για ειδική διοικητική προσφυγή, και όχι για ειδική διοικητική ένσταση. Επισημαίνεται, επίσης, ότι στη διάταξη του άρθρου 11 πρέπει να ορισθεί προθεσμία, εντός της οποίας ο ενδιαφερόμενος θα δύναται να ασκήσει την εν λόγω προσφυγή. (Σχετικώς με τις διοικητικές προσφυγές βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 2010, σελ. 257-262).

8. Επί του άρθρου 10 παρ. 5

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι «Η περίπτωση διακοπής λειτουργίας της δραστηριότητας πραγματοποιείται, μετά την πάροδο της προθεσμίας απομάκρυνσης του ζωικού κεφαλαίου (...). Η ΑΑΑ, μετά από ενημέρωση του φορέα της εγκατάστασης, μπορεί να ζητήσει τη διακοπή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στη συγκεκριμένη εγκατάσταση από τον διαχειριστή του δικτύου ή του συστήματος ηλεκτροδότησης, οι οποίοι υποχρεούνται να

προβούν στη ζητούμενη διακοπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη σχετική ειδοποίησή τους» (πρβλ. κυρώσεις του άρθρου 29 του ν. 3982/2011).

Σχετικώς σημειώνεται ότι τα ζώα σε εκτροφεία προστατεύονται και από τις διατάξεις του ευρωπαϊκού δικαίου (βλ. ενδεικτικώς, Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου της 20.7.1998 σχετικώς με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία, ΕΕ L 221/8.8.1998, σελ. 0023–0027, όπως ισχύει).

Υπό το φως των ανωτέρω, ερωτάται, πως ρυθμίζεται η τύχη του ζωικού κεφαλαίου σε περίπτωση κατά την οποία, ενώ επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας της εγκατάστασης, πολλώ δε μάλλον και διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος, ο φορέας δεν το απομακρύνει εντός της τασσόμενης από την Α.Α.Α. προθεσμίας.

Επίσης, για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ενδεχομένως χρήσιμο να διευκρινισθεί εάν η δίμηνη προθεσμία εντός της οποίας διακόπτεται η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στη συγκεκριμένη εγκατάσταση άρχεται από το πέρας της τασσόμενης προθεσμίας για την απομάκρυνση του ζωικού κεφαλαίου από αυτή.

9. Επί του άρθρου 12 παρ. 2

Στην προτεινόμενη διάταξη γίνεται παραπομπή στην περίπτωση δ΄ της παρ. 4 του άρθρου 6, ενώ πρόκειται περί της περίπτωσης γ΄ της παρ. 4 του άρθρου 6.

10. Επί του άρθρου 13 παρ. 1

Συμφώνως προς το πρώτο εδάφιο της νέας παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), η οποία αντικαθίσταται διά της παρ. 1 του παρόντος: «5. Μετά από εισήγηση της Επιτροπής Σταυλισμού και με την επιφύλαξη της έγγραφης αιτιολογημένης άρνησης, που δίνεται στον ενδιαφερόμενο αιτούντα, υποχρεούται ο αρμόδιος δασάρχης με άδεια του, που χορηγείται εντός προθεσμίας (...), να επιτρέπει την εγκατάσταση εντός δασών και δασικών εκτάσεων και δημοσίων εκτάσεων (...) κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μελισσοκομείων, εκτροφείων θηραμάτων, ιχθυοτροφείων (...)».

Εν προκειμένω, για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί εάν η «επιφύλαξη της έγγραφης αιτιολογημένης άρνησης» αφορά αρνητική εισήγηση της Επιτροπής Σταυλισμού προς την Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή (Α.Α.Α.) ή αρνητική απάντηση του αρμόδιου Δασάρχη. Στην περίπτωση, δε, που η «επιφύλαξη της έγγραφης αιτιολογημένης άρνησης» δεν αφορά την απάντηση του Δασάρχη, η λέξη «υποχρεούται» πρέπει να διαγραφεί.

Επίσης, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η φράση «που δίνεται στον ενδιαφερόμενο αιτούντα» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο αιτούντα».

Περαιτέρω, κατά την προτεινόμενη διάταξη, «(...) Εάν η προθεσμία των τριών (3) μηνών [από την υποβολή της αίτησης για την εγκατάσταση εντός δασών και δασικών εκτάσεων, καθώς και δημοσίων εκτάσεων της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων κ.λπ.] παρέλθει άπρακτη από πλευράς Δασαρχείου, η αίτηση του ενδιαφερομένου θεωρείται ως εγκριθείσα».

Σχετικώς σημειώνεται ότι, κατά το παρελθόν, διάταξη –μη ισχύουσα πλέον– που αφορούσε ειδικώς Ε.Π.Ο. (άρθρο 4 παρ. 9 τρίτο εδάφιο του ν. 1650/1986), από τη διατύπωση της οποίας συναγόταν ότι η σιωπή της διοίκησης δημιουργούσε τεκμήριο έγκρισης άδειας, κατ' αντιστροφή του σχετικού γενικού κανόνα του διοικητικού δικαίου, συμφώνως προς τον οποίο, από τη σιωπή της Διοίκησης τεκμαίρεται σιωπηρή άρνησή της, είχε δεχθεί την κριτική της θεωρίας, με το σκεπτικό ότι η σιωπηρή έγκριση δεν συνάδει προς τις συνταγματικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος, η δε έγκριση πρέπει να παρέχεται μόνο με ρητή θετική πράξη (βλ. Αν. Τάχο, Δίκαιο προστασίας του περιβάλλοντος, 2006, σελ. 277-278. Βλ. και Εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής της 11.3.2002 επί του Νσχ «Εναρμόνιση του ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» (ν. 3010/2002) και της 16.11.2010 επί του Νσχ «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων» (ν. 3894/2010)).

Επίσης, για λόγους σαφήνειας, στο πρώτο εδάφιο της υποπαραγράφου 5β., η φράση «Στην άδεια εγκατάστασης της παραγράφου 1» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «Στην άδεια εγκατάστασης της παραγράφου 5».

Τέλος, συμφώνως προς την παρ. 5γ., «Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις [κ.λπ.] που λειτουργούν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας, συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μία τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή βεβαίωση απαλλαγής από περιβαλλοντική αδειοδότηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί, και εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές πράξεις και εγκρίσεις οι πράξεις αυτές παύουν να ισχύουν. Η συνέχιση της λειτουργίας

των ανωτέρω κτηνοτροφικών μονάδων απαγορεύεται στις περιπτώσεις που εκδοθεί, πλήρως αιτιολογημένη, πράξη του αρμόδιου Δασάρχη, στην οποία διαπιστώνονται συνεχείς επεκτάσεις των ανωτέρω κτηνοτροφικών μονάδων, κοπή δένδρων του δάσους ή κατασκευή κτηριακών εγκαταστάσεων, που δεν σχετίζονται με την λειτουργία των κτηνοτροφικών μονάδων.»

Δεδομένου ότι ορισμένα έργα και δραστηριότητες δύνανται να επιφέρουν, αναλόγως προς την κατηγορία τους (βλ. ανωτέρω), σημαντικές επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, οι όροι συνέχισης της λειτουργίας τους να συναρτώνται και προς επιπτώσεις, που ενδεχομένως υφίστανται, επί του περιβάλλοντος, ώστε να προληφθεί τυχόν περαιτέρω υποβάθμισή του στο μέλλον.

11. Επί του άρθρου 14 παρ. 1 και 3

Συμφώνως προς την προτεινόμενη παρ. 1, «Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις όλων των κατηγοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 2, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λειτουργούν χωρίς άδεια εγκατάστασης, υποχρεούνται εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να λάβουν άδεια εγκατάστασης με την υποβολή σχετικής αίτησης συνοδευόμενης από όλα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος δικαιολογητικά. (...) Μετά την παρέλευση της προθεσμίας των τριών ετών, η άδεια εγκατάστασης χορηγείται μόνο αν υποβληθεί η αίτηση, με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και αφού καταβληθεί οποιοδήποτε χρηματικό πρόστιμο έχει επιβληθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ή και τις διατάξεις του άρθρου 10».

Με την προτεινόμενη μεταβατική ρύθμιση θεσπίζεται υποχρέωση των φορέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που ήδη λειτουργούν, να λάβουν άδεια εγκατάστασης κατά τις διατάξεις του παρόντος, σε συμμόρφωση προς το θεσπιζόμενο καθεστώς.

Εν προκειμένω, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο: α) να διευκρινισθεί εάν, σε περίπτωση μη απάντησης της αρμόδιας αρχής επί της αίτησης για άδεια εγκατάστασης εντός της θεσπιζόμενης προθεσμίας, στοιχειοθετείται σιωπηρή απόρριψη της σχετικής αίτησης, και β) να ρυθμισθεί η περίπτωση κατά την οποία, εντός της προβλεπόμενης τριετούς προθεσμίας, ο κύριος της κτηνοτροφικής εγκατάστασης έχει μεν προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, οι αρμόδιες αρχές, όμως, δεν έχουν προβεί στην εξέταση του αιτήματός του και, εξ αυτού του λόγου, δεν του έχει χορηγηθεί άδεια.

Επίσης, για λόγους ακριβολογίας, ερωτάται εάν στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, υπό τη διατύπωση «υποχρεούνται εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να λάβουν άδεια εγκατάστασης με την υποβολή σχετικής αίτησης συνοδευόμενης από όλα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος δικαιολογητικά», νοείται, ενδεχομένως, ότι οι ενδιαφερόμενοι «υποχρεούνται εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης συνοδευόμενη από όλα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος δικαιολογητικά».

Στην παρ. 3 θα ήταν, τέλος, ενδεχομένως, νομοτεχνικώς ενδεδειγμένη η χρήση του όρου «ρύθμισης» αντί «νομιμοποίησης». Η παρέκκλιση, περαιτέρω, που θεσπίζεται ειδικώς ως προς τα συγκεκριμένα ακίνητα εν σχέσει προς άλλα, γίνεται, προφανώς, για λόγους εθνικής οικονομίας (βλ. σελ. 1 Αιτιολογικής Έκθεσης). Παρατηρείται ότι θα μπορούσε να παρατίθεται και εν προκειμένω σχετική αιτιολογία.

12. Επί του άρθρου 17 παρ. 1, 3, 5, 6 και 7

Στις παρ. 1, 3, 5 και 7 του προτεινόμενου άρθρου χρησιμοποιείται ο όρος «κτηνοτροφική εκμετάλλευση», ενώ νοηματικώς ορθότερο θα ήταν να γίνεται χρήση του όρου «κτηνοτροφική εγκατάσταση».

Περαιτέρω, συμφώνως προς την παρ. 6 του παρόντος, «Ανεπιτήρητα παραγωγικά ζώα που περισυλλέγονται και διαπιστώνεται από τη σήμανσή τους ότι έχουν ιδιοκτήτη, εφόσον μετά την παρέλευση δέκα ημερολογιακών ημερών από την περισυλλογή τους ο ιδιοκτήτης τους δεν αιτηθεί την επιστροφή τους, περιέρχονται στην ιδιοκτησία του Δήμου».

Εν προκειμένω, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να προβλεφθεί διαδικασία ενημέρωσης, από τον Δήμο, του ιδιοκτήτη για την περισυλλογή των παραγωγικών ζώων τα οποία του ανήκουν, ώστε αυτός να δύναται να προβεί στη σχετική αίτηση εντός του ως άνω αναφερόμενου δεκαημέρου.

Επίσης, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να προβλεφθεί η περίπτωση, κατά την οποία τα εν λόγω ζώα διαφεύγουν της επιτήρησης του ιδιοκτήτη τους άνευ υπαιτιότητάς του, για λόγους τους οποίους δεν μπορούσε να ελέγξει, οπότε να υπάρξει και σχετική ρύθμιση για τα πρόστιμα της παρ. 9.

13. Επί του άρθρου 19

Δεδομένου ότι το προτεινόμενο άρθρο αποτελείται από μία μόνον παράγραφο, σκόπιμο θα ήταν να διαγραφεί το στοιχείο αρίθμησης 1.

Αθήνα, 6.3.2012

Οι εισηγητές
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών